

บทที่ 4

สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้สูงอายุ

ในการประเมินที่อยู่อาศัยในปัจจุบันของผู้สูงอายุนั้น นอกจากปัจจัยทางด้านกายภาพแล้ว ปัจจัยที่ไม่เกี่ยวข้องกับกายภาพก็จัดได้ว่ามีอิทธิพลต่อความคิดเห็นและพฤติกรรมของผู้สูงอายุในการประเมินเช่นกัน [BECKER 1977: 182] ปัจจัยต่างๆเหล่านี้ได้แก่ลักษณะของครอบครัวและประสิทธิภาพการอยู่อาศัยทั้งในอดีตและปัจจุบัน ในการศึกษาต่อไปนี้จะเป็นการศึกษาเพื่อเสนอภาพรวมของปัจจัยต่างๆเหล่านี้ และเนื่องจากเป็นการศึกษาพฤติกรรมด้านทัศนคติที่มีต่อสภาพแวดล้อมโดยทั่วไป แตกต่างจากการวิจัยเชิงเปรียบเทียบระหว่างสภาพแวดล้อมซึ่งต้องการการทดสอบความแตกต่างของตัวแปรในเชิงสถิติ การศึกษาจึงเป็นการเปรียบเทียบลักษณะเด่นชัดบางประการของปัจจัยต่างๆข้างต้นโดยอาศัยสถิติส่วนร้อยละในการเปรียบเทียบวิเคราะห์ ซึ่งมีรายละเอียดที่ทำการศึกษาดังนี้

ลักษณะพื้นฐานทางสังคม	ตัวแปร ได้แก่ เพศ อายุ และขนาดของครัวเรือนผู้สูงอายุ
ลักษณะพื้นฐานทางการศึกษา	ตัวแปร ได้แก่ ระดับการศึกษาของผู้สูงอายุ
ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจ	ตัวแปร ได้แก่ อาชีพและระดับรายได้ของผู้สูงอายุ
ประสิทธิภาพที่อยู่อาศัยในอดีต	เป็นการศึกษาในเรื่องของ ลักษณะที่อยู่อาศัยเดิม ระยะเวลาในการอยู่อาศัยและสาเหตุการย้ายจากที่อยู่อาศัยเดิม
การอยู่อาศัยในปัจจุบัน	เป็นการศึกษาในเรื่องของ เหตุผลในการเลือกซื้อและเช่าอยู่อาศัยในที่อยู่ปัจจุบัน ลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัย ระยะเวลาในการอยู่อาศัย การเดินทางไปทำงาน และระยะเวลาในการเดินทาง

4.1 ลักษณะพื้นฐานทางสังคม

จากการศึกษาในเรื่องของเพศและอายุพบว่า หมู่บ้านโดยทั่วไปจะมีจำนวนของผู้สูงอายุที่เป็นชายมากกว่าหญิง เล็กน้อยในเกือบทุกหมู่บ้าน ยกเว้นหมู่บ้านเมืองทองที่มีสัดส่วนในจำนวนที่เท่า-

กันในเรื่องเพศ ในด้านโครงสร้างของอายุผู้อยู่อาศัยส่วนใหญ่จะมีอายุอยู่ในช่วง 11-40 ปีโดยพบว่า มีอัตราร้อยละสูงสุดในช่วงอายุ 31-40 ปีคิดเป็นร้อยละ 23.9 รองลงมาได้แก่ช่วง 21-30 ปีคิดเป็นร้อยละ 21.8 และช่วง 11-20 ปีคิดเป็นร้อยละ 20.1 และหากเมื่อรวมเอาสมาชิกในช่วงอายุ 1-10 ปีเข้าด้วยแล้วอาจกล่าวได้ว่า ผู้อยู่อาศัยในหมู่บ้านจัดสรรประมาณร้อยละ 80 เป็นผู้มีอายุไม่เกิน 40 ปี และหากถือเอาช่วงอายุระหว่าง 21-60 ปีเป็นวัยของการประกอบอาชีพแล้วจะพบว่าจำนวนกว่าครึ่งหนึ่งของผู้อยู่อาศัยเป็นผู้ที่อยู่ในวัยนี้ โดยมีจำนวนใกล้เคียงกันในทุกหมู่บ้านมีค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 58.5

เพศ	เมืองทอง		มาสุก		สัมมากร		พฤษชาติ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	64	50.0	71	52.2	97	52.7	74	51.7	306	51.8
หญิง	64	50.0	65	47.8	87	47.3	69	48.3	285	48.2
รวม	128	100.0	136	100.0	184	100.0	143	100.0	591	100.0

ตารางที่ 10 แสดงสัดส่วนสมาชิกในครัวเรือน จำแนกตามเพศ

ช่วงอายุ	เมืองทอง		มาสุก		สัมมากร		พฤษชาติ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
0 - 11 ปี	20	15.6	21	15.5	25	13.6	28	19.6	94	15.9
11 - 20 ปี	26	20.3	24	17.7	46	25.0	23	16.0	119	20.1
21 - 30 ปี	32	25.0	32	23.5	45	24.5	20	14.0	129	21.8
31 - 40 ปี	31	24.2	32	23.5	37	20.1	41	28.7	141	23.9
41 - 50 ปี	7	5.5	9	6.6	17	9.2	10	7.0	43	7.3
51 - 60 ปี	7	5.5	5	3.7	11	6.0	11	7.7	34	5.8
61 ปีและสูงกว่า	4	3.1	9	6.6	3	1.6	10	7.0	26	4.4
ไม่ตอบ - ไม่ทราบ	1	0.8	4	2.9	-	-	-	-	5	0.8
รวม	128	100.0	136	100.0	184	100.0	143	100.0	591	100.0

ตารางที่ 11 แสดงสัดส่วนสมาชิกในครัวเรือน จำแนกตามช่วงอายุ

สำหรับขนาดของ ครัวเรือนนั้น จากตารางข้อมูลแสดงสัดส่วนจำนวนสมาชิกในครัวเรือนอาจกล่าวได้ว่าลักษณะครอบครัวส่วนใหญ่จะเป็นครอบครัวที่แยกตัวมาตั้งใหม่ [NUCLEAR FAMILY] โดยครัวเรือนของทุกหมู่บ้านรวมกันจะมีจำนวนสมาชิกโดยเฉลี่ย 4.5 คนต่อครอบครัว ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์จำนวนเฉลี่ยของการเคหะแห่งชาติซึ่งได้กำหนดไว้เท่ากับ 5.5 คน

ขนาดของครัวเรือน	เมืองทอง		ผาสุก		สัมมากร		พฤษชาติ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1 - 2 คน	1	3.8	1	3.6	4	9.1	1	3.1	7	5.4
3 - 4 คน	12	46.2	8	28.6	18	40.9	15	46.9	53	40.8
5 - 6 คน	9	34.6	12	42.9	16	36.4	12	37.5	49	37.7
7 - 8 คน	1	3.8	6	21.3	5	11.3	3	9.4	15	11.5
9 - 10 คน	3	11.6	1	3.6	1	2.3	1	3.1	6	4.6
11 คนและมากกว่า	-	--	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	26	100.0	28	100.0	44	100.0	32	100.0	130	100.0

ตารางที่ 12 แสดงสัดส่วนจำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำแนกตามขนาดของครัวเรือน

4.2 ลักษณะพื้นฐานทางการศึกษา

หมู่บ้านจัดสรรทุกแห่งรวมกันจะมีผู้อยู่อาศัยที่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าชั้น ม.ศ. 5 คิดเป็นร้อยละ 28.1 ซึ่งในจำนวนนี้ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่กำลังทำการศึกษายู่ ส่วนผู้ที่มีการศึกษาในระดับอนุปริญาหรืออาชีวะ, ระดับปริญญาตรีและสูงกว่ามีจำนวนรวมกันถึงร้อยละ 48.9 โดยร้อยละ 12.0 เป็นผู้ที่กำลังทำการศึกษานอกจากนั้นเป็นผู้ที่ทำงานแล้ว ดังนั้นอาจสรุปได้ว่าผู้อยู่อาศัยในหมู่บ้านจัดสรรที่ได้จบการศึกษาและประกอบอาชีพแล้วส่วนใหญ่มีการศึกษาค่อนข้างสูง โดยเฉพาะในหมู่บ้านสัมมากรและหมู่บ้านพฤษชาติ จะมีผู้ที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีและสูงกว่าเกินกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนประชากรในแต่ละหมู่บ้าน

ระดับการศึกษา	เมืองทอง		ผาสุก		สัมมากร		พฤษชาติ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ม.ศ.5	40	31.3	32	23.5	59	32.1	35	24.5	166	28.1
ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า	16	12.5	30	22.1	18	9.8	15	10.5	79	13.4
อนุปริญาหรืออาชีวะ	18	14.1	25	18.4	27	14.7	20	14.0	90	15.2
ปริญญาตรี	31	24.2	29	21.3	47	25.5	41	28.6	148	25.1
สูงกว่าปริญญาตรี	5	3.9	9	6.6	19	10.3	18	12.6	51	8.6
ยังไม่เข้าเรียนและอื่นๆ	14	10.9	10	7.4	14	7.6	13	9.1	51	8.6
ไม่ตอบ ไม่ทราบ	4	3.1	1	0.7	-	-	1	0.7	6	1.0
รวม	128	100.0	136	100.0	184	100.0	143	100.0	591	100.0

ตารางที่ 13 แสดงสัดส่วนของจำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำแนกตามระดับการศึกษา

4.3 ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

ในการศึกษาเรื่องรายได้ครอบครัวของหมู่บ้านทุกแห่งร่วมกันพบว่า ระดับรายได้รวมของสมาชิกในครัวเรือนต่อเดือนส่วนใหญ่ (ประมาณ 78 %) จะมีรายได้ตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไปจนถึง 25,000 บาทหรือมากกว่า ซึ่งจากข้อมูลในตารางที่รวบรวมได้จากกล่าวได้ว่าผู้อยู่อาศัยในหมู่บ้านทั้ง 4 แห่งโดยทั่วไปจัดว่าเป็นกลุ่มประชากรที่มีรายได้สูงหรือปานกลางค่อนข้างสูง อันเป็นกลุ่มประชากรจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับรายได้โดยเฉลี่ยของประชากรในกรุงเทพฯ

รายได้/ครอบครัว บาท	เมืองทอง		ผาสุก		สัมมากร		พฤษชาติ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000	2	7.7	1	3.6	2	4.5	-	-	5	3.8
5,001 - 10,000	2	7.7	3	10.7	4	9.1	4	12.5	13	10.0
10,001 - 15,000	6	23.1	4	14.3	14	31.8	5	15.6	29	22.3
15,001 - 20,000	5	19.2	3	10.7	7	15.9	7	21.9	22	16.9
20,001 - 25,000	1	3.8	4	14.3	9	20.5	7	21.9	21	16.2
25,001 และสูงกว่า	9	34.7	8	28.6	4	9.1	8	25.0	29	22.3
ไม่มี, ไม่ตอบ, ไม่แน่นอน	1	3.8	5	17.8	4	9.1	1	3.1	11	8.5
รวม	26	100.0	28	100.0	44	100.0	32	100.0	130	100.0

ตารางที่ 14 แสดงสัดส่วนของรายได้รวมของสมาชิกในครัวเรือน

ในเรื่องของอาชีพ ผู้อยู่อาศัยในหมู่บ้านทุกแห่งร่วมกันมีอาชีพรับจ้างและทำงานเอกชนเป็นจำนวนมากถึงหนึ่งในสามของประชากรทั้งหมด รองลงมาได้แก่ผู้ที่เป็นนักเรียนนักศึกษาคิดเป็นร้อยละ 31.5 ในขณะที่ผู้มีอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจและดำเนินธุรกิจส่วนตัวมีเพียงร้อยละ 11.2 และ 6.9 ตามลำดับ ส่วนผู้ที่อยู่บ้านซึ่งส่วนใหญ่ได้แก่แม่บ้าน คนรับใช้และผู้ที่มีอายุเกิน 60 ปีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 16.4 ของจำนวนประชากร

อาชีพ	เมืองทอง		ผาสุก		สัมมากร		พฤษชาติ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รับจ้าง - หน่วยงานเอกชน	52	40.6	38	27.9	68	37.0	39	27.3	197	33.3
ข้าราชการ - รัฐวิสาหกิจ	13	10.1	15	11.0	20	10.7	18	12.6	66	11.2
ดำเนินธุรกิจส่วนตัว	5	3.9	13	9.6	6	3.4	17	11.8	41	6.9
นักเรียน - นักศึกษา	35	27.4	43	31.6	60	32.5	48	33.6	186	31.5
อยู่บ้าน	23	18.0	24	17.7	29	15.8	21	14.7	97	16.4
ไม่ตอบ - ไม่ทราบ	-	-	3	2.2	1	0.5	-	-	4	0.7
รวม	128	100.0	136	100.0	184	100.0	143	100.0	591	100.0

ตารางที่ 15 แสดงสัดส่วนจำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำแนกตามอาชีพ

4.4 ประสิทธิภาพที่อยู่อาศัยในอดีต

ในการอยู่อาศัยในที่อยู่อาศัยเดิม ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 57.7 จะเป็นผู้ที่อยู่อาศัยในบ้านเดี่ยวมาก่อน รองลงมาได้แก่ผู้ที่อยู่ในตึกแถวคิดเป็นร้อยละ 29.3 ส่วนที่เหลือจะเป็นบ้านแฝด แฟลตและบ้านแถวตามลำดับ โดยมีระยะเวลาในการอยู่อาศัยก่อนย้ายมาในที่อยู่ปัจจุบันเป็นเวลา 1-4 ปีคิดเป็นร้อยละ 22.3 ช่วงเวลา 5-9 ปีร้อยละ 30.8 นอกจากนั้นเป็นผู้ที่อยู่อาศัยเกินกว่า 9 ปีขึ้นไป และสาเหตุที่ต้องย้ายจากที่อยู่อาศัยเดิมนั้นเนื่องจากแยกครอบครัวเป็นสัดส่วนสูงสุด คือร้อยละ 35.4 เนื่องจากเป็นบ้านเช่าคิดเป็นร้อยละ 24.7 รองลงมาจะเป็นสาเหตุเนื่องจากสภาพแวดล้อมไม่ดี อยู่ต่างจังหวัด บ้านเคมทรุดโทรมและอื่นๆตามลำดับ

ลักษณะที่อยู่อาศัยเดิม	เมืองทอง		หาสุก		สีมมาร		พฤษชาติ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
บ้านเดี่ยว	11	42.3	19	67.9	26	59.1	19	59.4	75	57.7
บ้านแฝด	-	-	2	7.1	4	9.1	3	9.4	9	6.9
ตึกแถว	14	53.9	6	21.4	11	25.0	7	21.9	38	29.3
เทวรี่เช่า	-	-	1	3.6	1	2.3	-	-	2	1.5
แฟลต	1	3.8	-	-	2	4.5	3	9.3	6	4.6
อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	26	100.0	28	100.0	44	100.0	32	100.0	130	100.0

ตารางที่ 16 แสดงสัดส่วนของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนตามลักษณะของที่อยู่อาศัยเดิม

สาเหตุที่ย้ายออก	เมืองทอง		หาสุก		สีมมาร		พฤษชาติ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เป็นบ้านเช่า	5	19.2	8	28.6	13	29.5	6	18.7	32	24.7
บ้านเคมทรุดโทรม	3	11.5	3	10.7	2	4.5	1	3.1	9	6.9
อยู่ต่างจังหวัด	2	7.8	2	7.1	1	2.3	5	15.6	10	7.7
ไกลจากที่ทำงาน	-	-	3	10.7	2	4.5	1	3.1	6	4.6
ถูกไล่ที่	3	11.5	-	-	2	4.5	-	-	5	3.8
แยกครอบครัว	9	34.7	9	32.2	16	36.6	12	37.5	46	35.4
สภาพแวดล้อมไม่ดี	3	11.5	1	3.6	4	9.1	2	6.3	10	7.7
เป็นบ้านของทางราชการ	-	-	2	7.1	2	4.5	2	6.3	6	4.6
อื่นๆ	1	3.8	-	-	2	4.5	2	6.3	5	3.8
ไม่ตอบ - ไม่ทราบ	-	-	-	-	-	-	1	3.1	1	0.8
รวม	26	100.0	28	100.0	44	100.0	32	100.0	130	100.0

ตารางที่ 17 แสดงสัดส่วนของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนตามสาเหตุการย้ายจากบ้านเดิม

ระยะเวลาในการอยู่อาศัย	เมืองทอง		ศาลา		สัมมากร		พฤษชาติ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1 - 4 ปี	2	7.7	8	28.6	11	25.0	8	25.0	29	22.3
5 - 9 ปี	11	42.3	10	35.7	12	27.3	7	21.9	40	30.8
10 -14 ปี	5	19.3	6	21.4	9	20.5	8	25.0	28	21.5
15 -19 ปี	1	3.8	4	14.3	3	6.7	1	3.1	9	6.9
20 ปีและมากกว่า	7	26.9	-	-	9	20.5	8	25	24	18.5
รวม	26	100.0	28	100.0	44	100.0	32	100.0	130	100.0

ตารางที่ 18 แสดงสัดส่วนของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระยะเวลาในการอยู่อาศัยในหมู่บ้าน

4.5 การอยู่อาศัยในหมู่บ้านปัจจุบัน

เหตุผลในการเลือกซื้อและเช่าอยู่อาศัย โดยส่วนรวมผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้เหตุผลในการเลือกซื้อและเช่าอยู่อาศัยในหมู่บ้านว่า เนื่องจากมีสภาพแวดล้อมที่ดีและมีถนนกว้างขวาง เป็นอัตราส่วนสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 25.0 รองลงมาได้แก่ราคาบ้านเหมาะสมคิดเป็นร้อยละ 17.4 ส่วนสาเหตุอื่น ๆ ได้แก่ การมีตำแหน่งที่ตั้งโครงการดี ขอบเขตและคุณภาพของบ้าน การมีส่วนบริการด้านการพักผ่อนหย่อนใจตลอดจนการมีระบบน้ำใช้และการระบายน้ำที่ดีน้ำไม่ท่วม ทุกสาเหตุที่กล่าวมาซึ่งผู้ตอบได้ระบุว่า เป็นเหตุผลที่เลือกซื้อและเช่ามาอยู่อาศัยนั้นจะเป็นสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน โดยในแต่ละสาเหตุคิดเป็นอัตราส่วนโดยประมาณร้อยละ 13.0 เป็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับผู้อยู่อาศัยในแต่ละหมู่บ้านได้ให้ความสำคัญในเรื่องของสภาพแวดล้อมสูงกว่าสาเหตุอื่นๆ โดยเฉพาะในเรื่องของส่วนบริการด้านพักผ่อนหย่อนใจซึ่งมักถูกเน้นให้ความสำคัญในแง่ของสิ่งอำนวยความสะดวกของโครงการ

เหตุผลที่เลือกซื้อ	เมืองทอง		ศาลา		สัมมากร		พฤษชาติ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่งที่ตั้งโครงการ	14	17.9	11	13.1	16	12.1	13	13.6	54	13.8
ระบบน้ำใช้ดี, น้ำไม่ท่วม	2	2.6	7	8.3	27	20.5	15	15.6	51	13.1
แบบและคุณภาพของบ้าน	7	9.0	17	20.2	15	11.4	14	14.6	53	13.6
ราคาบ้านเหมาะสม	18	23.1	19	22.6	21	15.9	10	10.4	68	17.4
ถนนและสภาพแวดล้อมดี	22	28.2	18	21.5	32	24.2	25	26.0	97	25.0
มีสิ่งบริการด้านพักผ่อนหย่อนใจ	14	17.9	11	13.1	17	12.9	12	12.5	54	13.8
อื่นๆ	1	1.3	1	1.2	4	3.0	7	7.3	13	3.3
รวม	78	100.0	84	100.0	132	100.0	96	100.0	390	100.0

ตารางที่ 19 แสดงสัดส่วนของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเหตุผลที่เลือกซื้อบ้านอยู่อาศัยในปัจจุบัน

การครอบครองที่อยู่อาศัยและระยะเวลาในการอยู่อาศัย ลักษณะของการครอบครองที่อยู่อาศัยและระยะเวลาในการอยู่อาศัยในที่อยู่อาศัยปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 70 จะครอบครองโดยการผ่อนส่งและประมาณหนึ่งในสี่ของผู้ตอบจะเป็นผู้ที่ซื้อด้วยเงินสด และสำหรับระยะเวลาในการอยู่อาศัยนั้นทุกหมู่บ้านจะอยู่อาศัยมาแล้วมากกว่า 3 ปีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 82.3

การครอบครองที่อยู่อาศัย	เมืองทอง		ศาลูก		สัมมากร		พฤษชาติ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เช่าซื้อโดยการผ่อนส่ง	18	69.3	18	64.3	32	72.7	23	71.9	91	70.0
ซื้อเงินสด	7	26.9	9	32.2	9	20.5	8	25.0	33	25.4
เช่าอยู่	1	3.8	-	-	3	6.8	1	3.1	5	3.8
อาศัยอยู่	-	-	1	3.5	-	-	-	-	1	0.8
รวม	26	100.0	28	100.0	44	100.0	32	100.0	130	100.0

ตารางที่ 20 แสดงสัดส่วนของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัย

ระยะเวลาในการอยู่อาศัย ในที่อยู่ปัจจุบัน	เมืองทอง		ศาลูก		สัมมากร		พฤษชาติ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1 - 3 ปี	3	11.6	1	3.5	15	34.1	4	12.5	23	17.7
3 - 5 ปี	1	3.8	8	28.6	11	25.0	8	25.0	28	21.6
5 - 7 ปี	10	38.5	8	28.6	11	25.0	5	15.6	34	26.1
7 - 9 ปี	11	42.3	7	25.0	5	11.4	4	12.5	27	20.8
9 ปีและมากกว่า	1	3.8	4	14.3	2	4.5	11	34.4	18	13.8
รวม	26	100.0	28	100.0	44	100.0	32	100.0	130	100.0

ตารางที่ 21 แสดงสัดส่วนของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระยะเวลาในการอยู่อาศัยในที่อยู่อาศัยปัจจุบัน

วิธีการเดินทางไปทำงานและระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทาง สำหรับการเดินทางไปทำงานและระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางนั้น จากแบบสอบถามที่วิเคราะห์ได้พบว่า 3 ใน 4 ของผู้ตอบแบบสอบถามจะมีรถยนต์ส่วนตัวและใช้ในการเดินทางไปทำงานเป็นสัดส่วนที่สูงกว่าการเดินทางวิธีอื่นๆ โดยเมื่อพิจารณาารวมในทุกหมู่บ้านผู้ตอบแบบสอบถามจะใช้รถยนต์ในการเดินทางเพียงอย่างเดียวร้อยละ 66.2 รองลงมาได้แก่การเดินทางโดยรถโดยสารประจำทางและทั้งสองอย่างคิดเป็นร้อยละ 16.9 และ 9.2 ตามลำดับ ส่วนระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางไปยังที่ทำงานนั้นร้อยละ 43.8 จะใช้เวลาในการเดินทางประมาณ 31-60 นาทีเป็นจำนวนสูงสุด รองลงมาได้แก่ 1 ชั่วโมง-1 ชั่วโมง 30 นาที, ต่ำกว่า 30 นาทีและสูงกว่า 1 ชั่วโมง 30 นาที คิดเป็นร้อยละ 27.6, 13.9 และ 8.5 ตามลำดับ

วิธีการเดินทางไปทำงาน	เมืองทอง		พาสัก		สัมมากร		พฤษชาติ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รถยนต์ส่วนตัว	17	65.4	18	64.3	25	56.8	26	81.3	86	66.2
รถโดยสารประจำทาง	5	19.3	4	14.3	12	27.3	1	3.1	22	16.9
ทั้งรถส่วนตัว - รถประจำทาง	2	7.7	4	14.3	4	9.1	2	6.2	12	9.2
อยู่บ้าน	1	3.8	-	-	1	2.3	-	-	2	1.5
อื่นๆ	1	3.8	2	7.1	2	4.5	3	9.4	8	6.2
รวม	26	100.0	28	100.0	44	100.0	32	100.0	130	100.0

ตารางที่ 22 แสดงสัดส่วนของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวิธีการเดินทางไปทำงาน

ระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทาง (นาที)	เมืองทอง		พาสัก		สัมมากร		พฤษชาติ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 30	1	3.8	3	10.7	8	18.2	6	18.7	18	13.9
31 - 60	15	57.8	11	39.4	19	43.2	12	37.5	57	43.8
61 - 90	7	26.9	10	35.7	11	25.0	8	25.0	36	27.6
91 นาทีและมากกว่า	2	7.7	2	7.1	4	9.1	3	9.4	11	8.5
รวม	26	100.0	28	100.0	44	100.0	32	100.0	130	100.0

ตารางที่ 23 แสดงสัดส่วนของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทาง

โดยสรุปผลจากการศึกษาพบว่า มีความคล้ายคลึงกันในลักษณะสิ่ง คมและ เศรษฐกิจของหมู่บ้านที่นำมาศึกษาทั้ง 4 แห่งกล่าวคือมีจำนวนของเพศชายมากกว่าหญิง ในจำนวนนี้กว่าร้อยละ 80 เป็นผู้ที่มิอายุไม่เกิน 40 ปีและกว่าครึ่งหนึ่งของประชากรทั้งหมดจะอยู่ในวัยเศรษฐกิจ โดยมีขนาดของครัวเรือนโดยเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยที่การเคหะแห่งชาติกำหนด คือมีขนาดเพียง 4.5 คนต่อครอบครัว ในด้านระดับการศึกษานั้นจำนวนประมาณหนึ่งในสี่จะเป็นผู้ที่กำลังทำ การศึกษาอยู่ในระดับไม่เกิน ม.ศ. 5 ส่วนผู้ที่จบการศึกษาและทำการประกอบอาชีพแล้วส่วนใหญ่มีการศึกษาคอนข้างสูง คือจบการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยคิดเป็นหนึ่งในสามของประชากรทั้งหมด ในส่วนของอาชีพและรายได้นั้น นอกเหนือจากผู้ที่ยัง เป็นนักเรียนนักศึกษาแล้ว ส่วนใหญ่จะมีอาชีพรับจ้างหรือทำงานเอกชนสูงกว่าอาชีพอื่นฯ และจัดได้ว่าเป็นกลุ่มประชากรที่มีรายได้สูงหรือปานกลาง ค่อนข้างสูง เมื่อเทียบกับรายได้เฉลี่ยของ กรุงเทพมหานคร

จากประสพการณ์ด้านที่อยู่อาศัยของผู้ตอบแบบสอบถามจากกล่าวโดยสรุปได้ว่า ลักษณะการอยู่อาศัยในอดีตนั้นกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 57.7) ผู้ตอบจะมีประสพการณ์ในที่อยู่อาศัยแบบบ้านเดี่ยวมาก่อน รองลงมาได้แก่ตึกแถวโดยมีระยะเวลาในการอยู่อาศัยเกินกว่า 5 ปีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 80 และมีสาเหตุในการย้ายจากบ้านเดิมเนื่องจากต้องการแยกครอบครัวเป็นสัดส่วนสูงสุด, เพราะเป็นบ้านเช่าและการมีปัญหาด้านสภาพแวดล้อมจะเป็นสาเหตุรองลงมาตามลำดับ

สำหรับผลสรุปเกี่ยวกับการอยู่อาศัยในปัจจุบันนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามจะเลือกซื้อและเช่าอยู่อาศัยในหมู่บ้านของตนเพราะสาเหตุของสภาพแวดล้อมที่ โดยจะหมายความรวมถึงการมีถนนหนทางที่กว้างขวางและมีบริเวณสะอาดเป็นระเบียบเป็นสัดส่วนสูงสุด รองลงมาได้แก่เพราะทำเลที่ตั้ง, ราคา, แบบและคุณภาพของบ้าน, การมีสิ่งบริการชุมชนด้านการพักผ่อน, การที่น้ำไม่ท่วมและมีระบบน้ำดื่มน้ำใช้ดี โดยทั้งหมดผู้ตอบแบบสอบถามจะให้ความสำคัญรองลงมาจากสภาพแวดล้อมเป็นจำนวนสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน สำหรับการครอบครองที่อยู่อาศัยและระยะเวลาในการอยู่อาศัยนั้น โดยทั่วไปจะเป็นการซื้อ โดยการผ่อนส่ง รองลงมาได้แก่ซื้อด้วยเงินสดและร้อยละ 82.3 จะมีระยะเวลาของการอยู่อาศัยเกินกว่า 3 ปีขึ้นไปในการอยู่อาศัยในหมู่บ้านปัจจุบัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย